

علائم و نشانه‌های موکورمایکوزیس مربوط به محل آلودگی است. عفونت معمولاً از دهان یا بینی شروع شده و پس از درگیری سینوس و چشم وارد سیستم عصبی مرکزی می‌شود. تورم یا بی‌حسی یک طرفه صورت، سردرد موضعی، احتقان در بینی و سینوس، ایجاد «ضایعات سیاه» پیشرونده در سراسر بینی یا قسمت سقف دهان، تورم چشم و فلج عضلات چشمی، تب، سرفه، درد قفسه سینه و دشواری در تنفس یا خلط خونی، می‌تواند در هنگام درگیری ریه‌ها ایجاد شود. شکم درد، حالت تهوع، استفراغ و خونریزی می‌تواند در هنگام درگیری دستگاه گوارش ایجاد شود.

پوست مبتلا به دلیل از بین رفتن بافت ممکن است به صورت تکه‌ای حساس و مایل به قرمز با مرکز تیره ظاهر شود. ممکن است زخم وجود داشته باشد و بسیار دردناک باشد.

حمله به رگهای خونی می‌تواند منجر به تشکیل لخته‌های خون و مرگ بافت اطراف به دلیل از دست دادن خونرسانی شود. موکورمایکوزیس گسترده به‌طور معمول در افرادی که قبلاً از بیماری‌های پزشکی دیگر بیمار بوده‌اند، مشاهده می‌شود، بنابراین شناختن علائم مربوط به موکورمایکوزیس ممکن است دشوار باشد. افراد مبتلا به عفونت منتشر شده در مغز می‌توانند دچار تغییر وضعیت روانی یا کما شوند.

تشخیص بیماری:

براساس علائم بالینی و وجود بیماری زمینه‌ای است. تشخیص قطعی نیازمند بیوپسی می‌باشد. تصویر برداری مانند MRI و سی‌تی اسکن از اقدامات تشخیصی می‌باشد.

تعریف:

موکورمایکوزیس یک عفونت شدید مهاجم قارچی است که بیشترین تهاجم را در بین تمام بیماریهای قارچی دارد و مرگ و میر ناشی از آن 30%-69٪ گزارش شده است.

عوامل بیماری‌زا:

عوامل بیماری در طبیعت بر روی مواد آلی در حال فساد، خاک، فضولات و مواد قندی رشد میکنند و اسپور آنها در هوا پراکنده میشود، لیکن این اسپورها معمولاً تولید بیماری بیمارزا نیستند و تنها در شرایط خاصی ایجاد بیماری میکنند. ارگانسیم بعد از استنشاق از طریق حفره بینی، وارد بدن میشود و در صورت نقص سیستم دفاعی میزبان ایجاد بیماری میکند. پاتوژنز موکورمایکوزیس بصورت درگیری عروق و بدنبال آن ایجاد ترومبوز و نکروز بافتی میباشد.

عوامل مساعد کننده:

شامل ابتلا به لنفوم، ایدز و مصرف کورتیکواستروئید یا مصرف داروی‌های سرکوب‌کننده سیستم ایمنی طولانی مدت است. دیابت ملیتوس کنترل نشده، بدخیمیهای خونی، سوختگیهای شدید، بیماری کلیوی، ضعف سیستم ایمنی بدنبال پیوند اعضا، نوتروپنی، کموتراپی، آنمی و سوء تغذیه، سابقه ابتلا به بیماری Covid در ۲ ماه گذشته اشاره نمود.

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی تهران

موکورمایکوزیس (قارچ سیاه)

گردآورنده: حلیمه کری

کارشناس پرستاری

بیمارستان امیراعلم

- هنگام انجام فعالیت های بیرون از خانه ، کفش ، شلوار بلند و پیراهن آستین بلند بپوشید.

- صدمات پوستی را با آب و صابون به خوبی تمیز کنید ، به ویژه اگر در معرض خاک یا گرد و غبار قرار گرفته باشند.

- فراهم آوردن محیطی آرام برای استراحت.
- استفاده از داروهای ضد درد طبق تجویز پزشک برای کنترل درد.

با آرزوی سلامتی برای تمامی بیماران عزیز

۵- خطر عدم رعایت رژیم درمانی مربوط به مدت درمان ثانویه به دلیل مسائل مالی.

۶- خطر عوارض مربوط به روند بیماری

آموزش ارتقا سلامتی:

- شستن مکرر دست ها را به بیماران توصیه کنید.
- از ماسک خشک تمیز استفاده کنید تا فرد استنشاق قارچ ها را انجام ندهد.
- تقویت سیستم ایمنی بدن
- استرس را کنترل نمایید (تکنیک آرام سازی، موسیقی درمانی و ...)
- قند خون را تنظیم نمایید.
- از رژیم غذایی سالم و مقوی استفاده نمایید. از مصرف مواد غذایی حاوی کربوهیدرات و قند بپرهیزید.
- پیگیری منظم بعد از ترخیص
- بهداشت شخصی و محیطی را به خوبی رعایت کنید.
- رژیم درمانی دقیق را دنبال کنید.
- از فعالیتهایی که شامل تماس نزدیک با خاک یا گرد و غبار می شود خودداری کنید.

علیرغم ماهیت تهاجمی بیماری، کشت ترشحات فاقد ارزش و اکثر اوقات منفی است .

درمان :

اقدامات دارویی و مدیریت صحیح در موارد درگیری. رینوسربرال شامل درمان جراحی و اصلاح اختلالات متابولیک و درمان طبی میباشد .

درمان جراحی شامل دبریدمان تمام مناطق درگیر از جمله سینوسها و چشم میباشد.

درمان دارویی شامل تجویز آمفوتریسین B و درمان طبی دیگر شامل استفاده از داروی های ضدقارچ میباشد.

موفقیت در درمان بیماران مبتال به موکورمایکوزیس وابسته به عواملی چون تشخیص زودرس، درمان بیماری زمینه ای، دبریدمان مناسب و درمان دارویی میباشد.

تشخیص پرستاری در موکورمایکوزیس:

۱-درد حاد در ارتباط با افزایش فشار سینوس ها ، ثانویه به التهاب سینوس های بینی

۲- پاکسازی ناکارآمد مجاری تنفسی در ارتباط با وجود ترشحات فراوان غلیظ بینی ناشی از التهاب سینوس ها.

۳- حجم مایع اضافی مربوط به آسیب کلیوی ثانویه به استفاده از آمفوتریسین

۴- اضطراب ناشی از عدم آگاهی مددجو در مورد بیماریها و روشهای درمانی ، وضعیت اقتصادی و استرس.